

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:

celoletno Din 12.50
pololetno Din 6.25
posamezna številka Din 0.50

Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane za:

male oglase Din 0.25
uradne razglase Din 0.40
reklame Din 0.50

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Občni zbor SKS.

Sijajna udeležba. — Delegati vse Slovenije zbrani na kmetiskem parlamentu. — Viharne ovacije tov. Puclju in ostalim poslancem. — V taboru SKS. je ljudstvo. — Proti klerikalnim izkoriščevalcem poslanske imunitete. — Enodušnost zbora. — Sijajni govori poslancev. — Brez fraz za stvarno delo. — Proti klerikalnim sleparijem. — Proti demokratskemu „narodnemu gospodarstvu“. — Za mir. — Za zemljoradniški blok. — Za naše fante. — Na braniku ljudskih koristi!

Impozanten po svoji velikanski udeležbi je bil letošnji kmetijski tabor na Bledu. Toda še bolj imponantni je bil po svoji miselnosti višini letošnji občni zbor stranke in v tem je višek našega ponosa.

Borimo se za zmago kmetijske misli in zato smo od vsega početka polagali največjo važnost na to, da dvignemo kmetisko misel, da pomnožimo njeno vsebino in da jo izkristaliziramo v tako svetel in čist kristal, da bo že samo njegova čista svetloba privabila vse.

In danes smo ponosni na to svoje delo, danes gledamo z zadoščenjem nanj! Ni v naših vrstah ljudi, ki so danes z nami, jutri pa proti nam, katere bi preplašil vsak oblak, temveč kar nas je, to je sklenjena vrsta borcev, ki ne odneha, dokler ne zmaga in ki tudi po zmagi nima drugega cilja, ko da jo utrdi in izpopolni.

Tudi v najtežjih časih smo ostali temu svojemu visokemu načelu zvesti in ta zvestoba je sedaj poplačana. Tudi mi bi mogli iti med narod in z licitacijo navzdol pridobivati pristave. Tudi mi bi se mogli zatekati k hujšakstvu in demagogiji ter dvigniti sebe, s tem da ponižamo narod, kakor so to delali drugi.

Toda previsoko smo cenili sebe, preveč smo ljubili narod, da bi hoteli živeti od nesreče naroda. Ni pa večje nesreče za narod, kakor kadar izgubi svojo misel, kadar pade pravno, kar se zgodi brezpogojno vselej, če izgubi svojo zvezdo vodnico, če se uda strasti instinktov.

In če so vsepovsod pridigovali le o pravicah, smo opomnili mi na dolžnosti, če so vsepovsod govorili o lahkem zaslužku, smo mi spominjali na trdo delo in če so skušali vsepovsod zavajati narod s prijetnimi besedami, smo ga skušali mi z neprijetnimi resnicami spraviti na pravo pot.

Uspeli smo v tem, ker smo pokazali narodu zopet njegovo zvezdo vodnico, ker smo razpršili oblake, ki so jih drugi nakopili okoli nje, ker smo mu pokazali čisto in neomadeževano kmetisko misel.

Obenem pa smo tudi pokazali v dejanju, da nam ne leži kmetiska misel le na jeziku, temveč globoko v srcu, da je vse naše delo čisto odvisno od nje. In ko je narod spoznal ne le čistost misli, temveč tudi neomadeževanost onih, ki jo oznanjajo, je postal ne le njen pristaša, temveč naravnost njen bорец!

In sicer oni neustrašeni in neomahljivi bорец, ki vztraja na svoji postojanki, pa čeprav ve, da mu grozi pogin. Kdor ima take borce, temu je zmaga zasigurana in zato je zmaga kmetijske misli neizbežna.

Kako pa bi bilo drugače mogoče, da stojimo danes tako močno, kakor v resnici smo. Samo pomislite!

Peščica zavednih kmetovalcev je pričela oznanjati kmetisko misel in dasi brez vseh pripomočkov, dasi sami politično niti ne izvežebani, so vzdržali ves pritisk nasprotnikov in — celo zmagali.

Ves gozd nasprotnih listov je bil proti nam, od komunističnih do klerikalnih, vsa denarna moč nam nasprotni zavodov je bila proti nam, klerikalnih ravno tako ko demokratskih, prižnice in spovednice so delo-

vale proti nam, hujškalo se je proti nam inteligenco in delavstvo, skratka, kar je sploh bilo možno — vse je bilo proti nam.

In kaj smo imeli mi? — Uboji tednik »Kmetijski list« je bil vse naše orožje in niti en gospodarski zavod ni bil za nami.

Toda eno smo imeli, kar ni imel nihče drug — to je našo sveto kmetisko misel in zato smo napredovali, zato smo se vedno bolj utrjevali. In če smo bili še pred dve leti stranka, ki morebiti obstoji ali pa tudi ne, smo danes stranka, ki je ne premaga nihče, ki hoče, da postane vodilna stranka slovenskega naroda.

Da se to mora zgoditi, je pokazal naš občni zbor.

Odkritosrčno bi želeli, da bi se udeležil našega občnega zbora kdo od naših prikritih ali odkritih nasprotnikov. In prepričani smo, da ne bi nikdar več govoril z omalovaževanjem o stranki slovenskega kmeta, da bi za večno opustil svoj srednjeveški predsodek, da ni kmet kos svojih političnih nalogi. Na taki višini je bil naš občni zbor.

Da navedemo le dvoje dokazov. Če bi kdo iz meščanskih strank prepustil kmetovalcu, da odloča o notranje političnih vprašanjih, pa bi mu čisto gotovo odrekel pravico, da odloča o zunanje-političnih. Kako krivično!

Koliko se je pisalo v naših listih o našem razmerju z Italijo, toda nihče ni stvaril tako točno označil, ko naš občni zbor.

Ko je tovarš Pucelj obravnaval naš zunanje-politični položaj, ni padla prav nobena trpka beseda na račun Italijanov, ker kaj nam koristijo vse besede, ko se pa da razmerje razčistiti iz dejanj. In jasno in odkritosrčno je povedal, da so bili krediti za našo vojsko najmočnejši odgovor Italijanom, ker dokler se nas boje, tako dolgo smo sigurni miru. Neoboroženega se nihče ne boji in mir smo zasigurali, ker smo dali vojakom orožje. In ves občni zbor mu je pritril, ker resnica je nad demagogijo!

Kako vse drugače pa delajo naši nasprotniki. Od naših diplomatov zahtevajo odločnih besedi, od naše vojske zahtevajo, da odrešuje brate — a vojski ne dajo orožja, temveč hujškajo proti. Resnično, samo slepar more delati to!

In naše stališče do Bolgarske!

Kako pravilno je dejal tov. Pucelj! Kako jasno so izpoznali vsi resnici! Težke rane srbskemu narodu so vsekali Bolgari in dokler niso te rane izlečene, je nemogoče zblizanje. Ko spoznajo Bolgari, da so dolžni popraviti krivico, v tistem hipu je zblizanje z Bolgari mogoče. In Stamboljski, odkritosrčen sin kmetiske hiše, je to spoznal in zato smo že na poti k zblizanju. Mi kot kmetiska stranka smo dolžni, da to zblizanje pospešimo, toda ne tako, da se sicer približamo Bolgarom, da pa odbijemo Srbe.

Sedaj pa pogledjmo tozadevno delo naših klerikalcev. Na sovrastvu med Srbij in Poljsko zidejo in pred očmi jim ni zblizanje obeh teh bratskih narodov, temveč iz njihovega sovrastva bi hoteli izvelič svoj dobiček. Ali more pasti krščanska

stranka nižje, ko da zida na sovrastvu!

Stvarnost je sploh bila pečat našega občnega zbora. Težka bremena prenaša danes naš kmetovalec in krivice se mu gode na vseh koncih in krajih. Toda niti enega ni bilo na občnem zboru, ki ne bi bil dostopen argumentu, ki ne bi spoznal, da se ne more petletnega medvojnega in potem še dolgotrajnega povojnega uničevanja dobrin popraviti na mah.

Ce hodi te dni kdo po ljubljanskih volilnih shodih, ki jih prirejajo razne stranke, tedaj bo moral dolgo ugrabiti na shodu katere stranke da je. Povsod iste besede, nikjer programa, le osebnosti določajo vse. Kako vse drugače pa je bilo pri nas.

Ce bi prišel Anglež ali Nemec na naš zbor in vztrajal na njem le pet minut, bi takoj znal, da je na zboru kmet, ki stranke in sicer take stranke, ki je čisto neodvisna, pa čeprav ne bi razumel niti besede. Tako javno je bila izražena kmetiska misel že na obrazih vseh.

Kako pa bi bil prijetno šele presenečen naš inteligent, če bi zašel na naš zbor. Nobenih osebnosti ne bi slišal na zboru, temveč samo stvarne argumente. In če bi bil patriot, bi z veseljem ugotovil tudi to, da je na trdnih temeljih naša država kadar so za njo taki borci, kakor jih je združil naš občni zbor. Ne besedičimo o državotvornosti, temveč s priprosto kmetisko poštenostjo smo za njo in zato prvi državotvoren element. In kakor smo mi skala, ob kateri se razbije vsak nasprotnik naše države, tako smo tudi mi najmočnejši jez proti vsaki komunistični svetovni revoluciji — skratka zalog notranjega in zunanjega miru smo.

Neizprosni pa smo tudi proti onim dobičkarjem, ki vodijo današnji SLS. Proti njihovim sleparijam, proti njihovim lažem pa naš kmet ne pozna usmiljenja. In naravnost z elementarno silo je izbruhnila na dan ljudska jeza nad temi klevetniki vsega dobrega in poštenega. Sveta ljudska sodba vstaja nad klerikalnimi hujškaci — gorje jim, ko bo dozorela.

Gorje pa tudi raznim meščanskim izkoriščevalcem ljudstva, ki hočejo pod krinko državotvornosti in socialne pravičnosti gospodarsko zaslužiti narod. Ne proti enim in ne proti drugim ne poznamo obzira, kajti pravica je poteptana, če ni kaznovan krivičnej.

Kmalu po desetih se je pričel občni zbor in do treh popoldne se je vršil nepretrgoma. Vseeno pa so vztrajali zborovalci in dali s tem primer, kako mora resen zborovalec poznati svoje dolžnosti.

Zmaga SKS je bil njen občni zbor in sijajno zadoščenje vseh, ki delujejo za njo, zlasti naših poslancev. Nih delo je obrodilo stoter sad in njih neomadeževanost jim je dala ljubezen svojih volilcev, ki ne ugasne nikdar.

Čisti smo šli v volilni boj, čisti smo šli v skupščino in čisti se povrnemo tudi iz nje — zato strnjeno v boj z nasprotniki, zato strnjeno v boj za zmago Stare pravde, ki je blizu in neodvnljiva.

Naj živi SKS!
Naj žive naši poslanci!
Naj živi naš prvi kmetijski minister tov. Pucelj!

Nabito polna je bila velika dvorana Mestnega doma, vsaj je bilo preko 600 delegatov, ko je otvoril občni zbor načelnik stranke, tov. Pipan.

V kratkem nagovoru je pozdravil vse navzoče, zlasti tovariša Puclja in poslance (viharne živijo klici) ter vse ostale zborovalce.

V toplih besedah se je nadalje spominjal našega kralja, pri kateri priliki so priredili zborovalci viharne ovacije kralju. Soglasno je bila sklenjena pozdravna brzojavka kralju.

Tov. Pipan je nadalje naznanil dnevni red zborovanja ter po kratkem nagovoru oddal besedo tovarišu Bukovcu, ki je podal sledeče

tajniško poročilo:

Naša država je izrazito kmetijska. To je privedlo slovenskega kmeta, da si je kot prvi ustanovil svojo stanovsko stranko ter položil z ustanovitvijo SKS temelji veliki hodoči vsedrjavni kmetijski stranki. Stranka se je razvijala jadno.

Že pri prvih volitvah smo dobili osem poslancev. Volilna statistika nam kaže, v katere krale se ni prodrla misel kmetijske politične osamosvojitve. Na bivšem Štajerskem je za nas najslabši slovenigraški okraj, kjer smo dobili od 683 oddanih glasov le 538 in pa še slabše smo se odrezali v Prekmurju, kjer nismo imeli do takrat nobene organizacije in dobili od 846 oddanih glasov le 153. Na bivšem Kranjskem so okraj Kočevje, Cerknica, Litija, Kranj in Radovljica potrebnih velike brige. Konstatiramo pa veselo dejstvo, da so se razmere v cerknškem, kranjskem in radovljskem okraju popolnoma izpremenile in da tudi okraj Kočevje in Litija izkazuje lep napredek za nas.

Naša stranka šteje na Kranjskem 239 krajevnih organizacij, od katerih izvršuje večina točno po organizacijskem redu svoje dolžnosti. Celjsko tajništvo izkazuje 78 organizacij, mariborsko pa 66. Vzrok slabšje strankine organizacije na Štajerskem leži v trikratnem menianju tajništva v Mariboru in v Celju. Mariborsko tajništvo je sedaj reorganizirano in v to pisarno stavimo za prihodnje leto veliko zmanjšanje. Da bi štajerska tajništva mogla vršiti svoje dolžnosti, je potrebno, da pridobi izven tajništva zadosti pomočnikov. Zlasti pa je nujno potreben za Štajersko poseben list.

Ker je nam vsled finančnih težav nemogoče osnovati v vsakem okrajnem glavarstvu posebno strankino tajništvo, ki bi skrbelo za strankino organizacijo smo osnovali krajevno organizacijo v Ljubljani, katere člani so prevzeli organizatorično delo po okrajih.

Strankina glavna organa sta okrožna odbora in glavno načelstvo, ter obrtna organizacija v Novem mestu.

Strankino tajništvo obstoji sedaj iz treh pisarn in sicer glavnega tajništva v Ljubljani ter tajništva v Mariboru in Celju. Pisarne teh tajništva so na razpolago strankarjem v vseh važnih vprašanjih ter skrbijo za posredovanje pri uradih. V tekočem letu smo napravili več tisoč intervencij. Stranka ima 9 stalno za-

poslenih moči v svojih pisarnah. Dopisov smo prejeli 5684, razposlali pa čez 12.000. Največjo skrb povzročajo tajništvu denarne težave. Vsak si je svest svojih pravic do tajništva, a le malo jih je, ki bi si bili svesti tudi svojih dolžnosti. Stranka založi letos brošuro »SKS, njen program, njeno delo in njeni zastopniki.« Ta knjižica vsebuje ves naš program in vsa važna vprašanja, ki se tičejo naše stranke. Vsak zaveden član naše stranke mora imeti to knjižico, ki mu bo dober svetovalec pri vseh političnih debatah. Knjižica bo izšla malo pred Novim letom.

Letošnja manifestacija kmetijskega ljudstva na Bledu je bila čez vse sijajna. Udeležilo se jo je nad 25.000 oseb. To je dokaz, da kmetiska zavest raste.

Na gospodarskem polju zaznamujemo nov uspeh v tem, da je »Zveza slovenskih zadrug« na zadnjem občnem zboru izrekla zaupanje naši stranki. Ta uspeh nam je porok, da se bo v naprej na gospodarskem polju veliko storilo za prosep kmetijskih zadrug. Na zadrugnem polju smo pridobili izvrstne delavce, ki garantirajo za napredek zadrugništva. Razveseljivo je, da z vseh strani dobivamo pozive za gospodarsko organizacijo. Sedaj ko imamo zvezo bomo tudi lahko vsem zahtevam zadovoljili. Omeniti je še zadnji občni zbor »Kmetijske družbe« kjer so naši ljudje pokazali vzorno disciplino ter izrekli laskavo zaupanje našemu tovarišu, predsedniku Pircu. Da bo moglo tajništvo tudi v naprej razvijati vse svoje sile, predlagam, da se ustanove štirje odseki.

1. Organizacijski in propagandni odsek.

Namen odseka je, pomagati načelstvu pri celokupnem organizacijskem in propagandnem delu, proučevati politične razmere med našim ljudstvom, poročati načelstvu o vsakem pokretu in skrbeti zato, da se organizacija stranke razširi in da prodre do zadnje vasi. Zlasti pa je njegova naloga, da širi kmetisko zavest in da poučuje, kjer je potreba o ciljih in idejnih stremljenjih SKS. V to svrhu prireja po želji v sporazumu z načelstvom shode, sestanke, poučne tečaje, politične šole, izdaja propagandne brošure in letake ter dela z vsemi poštenimi sredstvi na to, da se povzdigne kulturna in politična zrelost naroda.

Sestava odseka: Organizacijski propagandni odsek za Kranjsko se osnuje takoj na glavnem občnem zboru. V odsek se izvoli najmanj po en član za vsak sodni okraj. Člani odseka si izvolijo svoje načelstvo, ki ima dolžnost vzdrževati zvezo med posameznimi člani odseka, voditi tekoče posle, pomagati strankinemu tajništvu pri vseh zadevah, ki se tičejo organizacije in propagande. Poslovnik si napravi odsek sam. Kakor hitro se odsek sestavi za Kranjsko in si določi svoj poslovnik, stopi v zvezo z okrožnim odborom za Štajersko ter mu pošlje poslovnik, da se tudi tam osnuje sličen odsek.

Predlagam sledeče tovariše kot člane v ta odsek: Železnikar, Marušič, Bukovec, Trček, Jamnik (vsi iz Ljubljane), Nikolaj Požek, Gradac;

Jadranska banka-Beograd.

Delniška glavica: Din 60,000.000.

Rezerva: Din 30,000.000.

Podružnice:
Bled, Jesenice, Prevalje
Cavtat, Korčula, Sarajevo
Celje, Kotor, Split
Dubrovnik, Kranj, Sibenik
Ercegnovi, Ljubljana, Tržič
Jelsa, Maribor, Zagreb
Metković

AMERIKANSKI ODDELEK.

Naslov za brzojave: JADRANSKI.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.

BANKO YUGOSLAVO DE CHILE: Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerta Natales, Porvenir.

Prvovrstna

umetna

gnojila

dobavlja najceneje veletrgovina

Vinko Vabič, Žalec (Slovenija)

Jamstvo za vsebino! :: Vse vrste v zalogi!

18% Thomasovo žlindro, 40-42% kalijevo sol, 18-20% kostni superfosfat, 15% rudninski superfosfat, 15-17% apneni dušik.

Močne trpežne bakrene kotle vseh vrst z širokimi kapami izdeluje edino

kotlarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska ulica 28.

Čisti domači izdelki! Stalna zalega! Nizke cene! Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila.

Najboljši dalmatinski portland cement

iz splitske tovarne oddaja **Ekonom**, osrednja gospodarska zadruga :: v LJUBLJANI KOLODVORSKA ULICA ŠT. 7 ::

„Ekonom“

osrednja gospodarska zadruga Ljubljana Kolodvorska ulica št. 7

Ima v zalogi:
drobno morsko sol v vrečah 50-80 kg,
debelo morsko sol v vrečah 50-80 kg,
lepo suho zdravo koruzo,
koruzni zdrob,
koruzno moko, ajdo,
ajdovo moko, kašo,
kristalni sladkor v vrečah po 100 kg,
sladkor v kockah po 25 in po 50 kg,
milo za pranje, pšenične otrobe, pšenično moko 0,2, 6 (za kruh), pšenico, lepo, oves, lep, pristan svinjsko mast,

po dnevnih cenah, vedno ceneje kakor pri drugih trgovcih. Riž, kavo, olje i dr. preskrbimo na željo vsakemu članu.

2 šafarja

za nadzorovanje vinogradov sprejme takoj v stalno službo Fric Zemljic v Ljutomeru.

TRGOVINA

seno, slame, drv, krompirja, sadja in vseh drugih deželnih pridelkov Andrej Oset, Maribor, Aleksandrova c. št. 57; telefon št. 88.

Svoji k svojim!

Kdor nas podpira, podpirajmo tudi mi njega!

Cie Gle Transatlantique Francoska linija

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko. Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Slavenska banka d. d. v Zagrebu.

VOZNE LISTKE in tozadevna polasnila daje: Ivan Kraker, zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ul. 41.

KMETOVALCI!

Blasnikova „Velika Pratika“ za leto 1923 je izšla!

Letošnja izdaja je posebno obširna in vsebuje za čitatelje bogato poučno snov. Pridelanih je 12 beležnih listov, na koje kmetovalci lahko vpisujejo vse kmetijske stvari, ki ne bodo v tisku samo sedanjim gospodarjem, ampak bodo važne tudi za naslednike. Kmetovalci! Ne pozabite, da je Blasnikova „Velika Pratika“ Vaše najstarejše kmetijsko glasilo. „Pratika“ se dobiva skoro v vseh trgovinah; kjer bi je pa ne bilo, naj se naroči naravnost v tiskarni J. Blasnika nasl. v Ljubljani, Breg 12.

Umetna gnojila

15% Kainit
42% Kalijevo sol
18% Tomaževa žlindra

franko vreča in postaja Maribor oddaja dokler zaloga traja trdka

Anton Tonejc in drug, Maribor Mlinska ulica 23.

Radi ugodnega nakupa tuje valute najnižje cene.

„Gazela-milo“

je najboljši domači izdelek. Dobi se v vsaki trgovini.

Uvoz in prodaja raznovrstnega inozemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo.

Kapital: K 20,000.000

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 6,000.000

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1

IZVRŠUJE VSE BANCNE TRAZAKCIJE NAJKULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA

LJUBLJANA
Mestni trg 5.

O. Bernatovič

Konfekcijska
trgovina